

ЗВ'ЯГЕЛЬСЬКА МІСЬКА РАДА
РІШЕННЯ

сорок третя сесія

ВОСЬМОГО СКЛИКАННЯ

21.12.2023

№ 1073

Про затвердження Програми «Безпечне та якісне харчування дітей у закладах освіти Звягельської міської територіальної громади на 2024-2027 роки»

Керуючись пунктом 22 частини 1 статті 26, частиною другою статті 42 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», з метою забезпечення повноцінного, якісного, безпечного харчування дітей у закладах освіти Звягельської міської територіальної громади, постачання безпечних та якісних продуктів харчування і сировини, міська рада

ВИРІШИЛА:

1. Інформацію про виконання Програми «Безпечне та якісне харчування дітей у закладах освіти Звягельської міської територіальної громади на 2020 - 2023 роки» за 2023 рік взяти до уваги (додається).
2. Затвердити Програму «Безпечне та якісне харчування дітей у закладах освіти Звягельської міської територіальної громади на 2024 - 2027 роки» (додається).
3. Управлінню освіти і науки міської ради щорічно інформувати міську раду про хід виконання Програми «Безпечне та якісне харчування дітей у закладах освіти Звягельської міської територіальної громади на 2024 - 2027 роки» (далі – Програма).
4. Фінансовому управлінню міської ради здійснювати фінансування Програми в межах коштів, передбачених бюджетом міської територіальної громади на відповідний рік.
5. Контроль за виконанням цього рішення покласти на постійну комісію міської ради з питань соціальної політики, охорони здоров'я, освіти, культури та спорту (Широкопояс О.Ю.), заступника міського голови Борис Н.П.

Міський голова

Микола БОРОВЕЦЬ

Додаток
до рішення міської ради
від 21.12.2023 № 1073

Програма
«Безпечне та якісне харчування дітей
у закладах освіти Звягельської міської
територіальної громади
на 2024-2027 роки»

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА

	Ініціатор розроблення програми	Управління освіти і науки Звягельської міської ради
2.	Підстава до розробки Програми	Закони України “Про місцеве самоврядування в Україні”, “Про освіту”, “Про дошкільну освіту”, “Про охорону дитинства”, “Про державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям”, “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України” від 24 грудня 2015 року № 911-VIII, «Про систему громадського здоров'я», наказу Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України від 03.12.2020 «Про затвердження Гігієнічних вимог до виробництва та обігу харчових продуктів на потужностях, розташованих у закладах загальної середньої освіти, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 22 грудня 2020 р. за № 1275/35558, на виконання Постанови Кабінету Міністрів України від 24.03.2021 №305 «Про затвердження норм та Порядку організації харчування у закладах освіти та дитячих закладах оздоровлення та відпочинку», наказів Міністерства охорони здоров'я України від 25.09.2020 №2205 «Про затвердження Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти», від 24.03.2016 №234 «Про затвердження Санітарного регламенту для дошкільних навчальних закладів», розпорядження КМУ від 27.10.2023р. №990-р «Про схвалення Стратегії реформування системи шкільного харчування на період до 2027 року та затвердження операційного плану заходів з її реалізації у 2023-2024 роках»
3.	Розробник програми	Управління освіти і науки Звягельської міської ради
4.	Співрозробники програми	Звягельське районне управління Головного управління Держпродспоживслужби в Житомирській області
5.	Відповідальний виконавець програми	Управління освіти і науки Звягельської міської ради, керівники закладів освіти, оператори ринку, які надають послуги з організації харчування в ЗЗСО, Звягельське районне управління Головного управління Держпродспоживслужби в Житомирській області
6.	Учасники програми	Управління освіти і науки Звягельської міської ради, керівники закладів освіти, оператори ринку, які надають послуги з організації харчування в ЗЗСО, Звягельське районне управління Головного управління Держпродспоживслужби в

		Житомирській області, міська рада, КП ЗМР «Звягельводоканал»
7.	Терміни реалізації програми	2024- 2027 роки
8.	Загальний обсяг фінансових ресурсів, необхідних для реалізації	Фінансування Програми здійснюється за рахунок коштів міського бюджету та інших коштів, не заборонених чинним законодавством та коштів інших бюджетів, передбачених на відповідний бюджетний рік
9.	Основні джерела фінансування програми	Бюджет Звягельської міської територіальної громади та інші бюджети

Визначення проблеми, на розв'язання якої спрямована Програма

Програма «Безпечне та якісне харчування дітей у закладах освіти Звягельської міської територіальної громади на 2024 - 2027 роки» зумовлена необхідністю планування та розвитку наступних етапів реформи системи шкільного харчування з урахуванням здобутих за попередні періоди досягнень, розв'язання невирішених проблем, а також наслідків повномасштабного вторгнення Російської Федерації на територію України, про які свідчать соціологічні дослідження та опитування закладів освіти.

Так, актуальними проблемами залишаються неналежні умови організації достатнього, якісного, безпечного, збалансованого харчування у закладах освіти, а також відсутність у більшості дітей звичок здорового харчування.

На сучасному етапі однією з найважливіших передумов збереження та зміцнення здоров'я підростаючого покоління, запобігання виникненню групових спалахів інфекційних хвороб та харчових отруєнь є достатнє забезпечення якісними харчовими продуктами та організація належних і безпечних умов харчування дітей в організованих колективах.

Державою гарантується забезпечення харчування дітей пільгових категорій, тому одним з пріоритетних напрямків розвитку освіти в громаді є організація харчування в закладах освіти, дотримання фізіологічних та санітарних норм, забезпечення продуктами натурального походження з високою харчовою і біологічною цінністю, формування відповідального ставлення дітей до власного здоров'я та вироблення навичок здорового способу життя, формування культури харчування з ранніх дитячих років.

Слід зазначити, що якість організації харчування та обслуговування дітей залежить від загальної організації роботи їдальні, на що впливає багато факторів: стан матеріально-технічної бази, санітарний стан приміщень, використання нових форм обслуговування, тощо.

У оперативному підпорядкуванні управління освіти і науки Звягельської міської ради перебуває 16 закладів загальної середньої освіти та 15 закладів дошкільної освіти. Усі мають власні їдальні, крім гімназій №2 та №10, де функціонують лише роздаткові, в цих закладах немає повноцінних харчоблоків, які б відповідали гігієнічним вимогам за площею та набором приміщень.

Відповідно до вікових категорій дітей, згідно із чинним законодавством, гарячим харчуванням охоплені 100% вихованців ЗДО, на сьогодні – це 1704 дитини, з них 744, тобто 44% - це вихованці пільгових категорій, та 60% учнів ЗЗСО, з яких 50% - це здобувачі освіти пільгових категорій, а саме 2241 дитина. Учні Майстрівської та Дідовицької філій Пилиповицького ліцею Звягельської міської ради не забезпечені гарячим харчуванням через відсутність харчоблоків, діти пільгових категорій отримують буфетну продукцію.

Виконання фізіологічних норм харчування дітей у відповідності з Постановою Кабінету Міністрів України від 24.03.2021р. №305 «Про затвердження норм та Порядку організації харчування у закладах освіти та дитячих закладах оздоровлення та відпочинку» в закладах загальної середньої освіти Звягельської міської ради становить в межах 81%, у закладах дошкільної освіти - 85%.

За ініціативою управління освіти і науки Звягельської міської ради впродовж 2019-2020 років залучені кошти державного та місцевого бюджетів, на які закуплені та встановлені фільтри для додаткової очистки води на харчоблоках всіх ЗДО та ЗЗСО.

Застарілість обладнання та харчоблоків не дозволяє використовувати сучасні технології приготування страв і забезпечувати дотримання принципів системи аналізу небезпечних факторів та контролю у критичних точках (НАССР), відповідно є потреба у відновленні, комплексній модернізації та ремонтних роботах. Потребують придбання пароконвектоматів і заміни застарілого технологічного обладнання харчоблоки всіх закладів освіти Звягельської міської ради для впровадження сучасних новітніх технологій приготування страв за оновленим чотиритижневим сезонним меню. На харчоблоки ліцеїв №1 та №4 необхідно закупити марміти для перших і других страв. Додаткового холодильного обладнання потребують харчоблоки ЗДО №2, № 5 та № 9, а також ліцеї № 1 та № 4.

У закладах освіти не у повному обсязі створені запаси столового посуду, у використанні пошкоджений та фізично зношений кухонний інвентар, столові прибори, потребують часткової заміни і кухонні меблі в ЗЗСО.

Потребують проведення капітального та поточних ремонтів харчоблоки ліцею №1 та гімназій № № 3, 6, 7, 9 заміни вентиляційної системи на харчоблоках у ЗДО № № 4, 13 та в ЗЗСО № № 5, 6, 9, Пилиповицькому ліцеї Звягельської міської ради.

Збереження здоров'я дітей, відновлення їх життєвих сил шляхом організації якісного, повноцінного харчування є пріоритетом державної політики на сучасному етапі та вимагає посилення роботи з цього напрямку.

Мета Програми

Основною метою Програми є забезпечення повноцінного, якісного та збалансованого харчування дітей в закладах освіти зокрема, що сприяє соціальному захисту вразливих груп населення, формуванню у дітей навичок, усвідомленого вибору здорового харчування (як прояву піклування про власне здоров'я та психологічний стан у критичних умовах), постачання безпечних та

якісних продуктів харчування і сировини, впровадження нових технологій приготування їжі й форм обслуговування, залучення до постачання продуктів харчування сільськогосподарських виробників та переробних підприємств області.

Для створення відповідних умов навчання та виховання дітей заклади освіти повинні забезпечити їх безпечним та якісним харчуванням. Заходи місцевої Програми якраз і направлені на реалізацію цієї мети.

Досягнення поставленої мети буде здійснюватись шляхом покращення матеріально-технічної бази закладів освіти, забезпечення безперебійної роботи інженерних мереж, укомплектування харчоблоків достатньою кількістю холодильного та технологічного обладнання, кухонного та столового посуду, інвентарю, забезпечення безперебійної подачі питної води гарантованої якості, створення умов для дотримання правил особистої гігієни персоналом харчоблоків та дітьми, здійснення відомчого контролю, у тому числі і лабораторного за безпечністю та якістю сировини та продуктів харчування, які використовуються для харчування дітей, посилення державного нагляду за дотриманням вимог діючих санітарних норм з дотримання протиепідемічного режиму на харчоблоках та буфетах закладів освіти, проведення лабораторних досліджень об'єктів санітарних заходів (питної води, готових страв на калорійність та мікробіологічне забруднення, змивів з навколишнього середовища та обладнання) у процесі здійснення планових та позапланових заходів державного нагляду, недопущення для харчування дітей сировини або продуктів харчування сумнівної якості та небезпечних для здоров'я дітей.

Завдання Програми та результативні показники

Основними завданнями є:

- покращення роботи мережі харчоблоків закладів освіти шляхом поліпшення їх матеріально-технічної бази, використання всіх наявних площ їх виробничих приміщень відповідно до виробничих процесів та переліку і обсягу страв, що готуються, забезпечення харчоблоків достатньою кількістю технологічного і холодильного обладнання, кухонного та столового посуду, інвентарю тощо;
- впровадження сучасних новітніх технологій приготування страв, у тому числі за оновленими рецептурами тощо;
- удосконалення професійного рівня працівників харчоблоків закладів освіти з питань організації якісного та безпечного харчування дітей, гігієнічних знань, дотримання правил особистої гігієни, своєчасного проходження обов'язкового профілактичного огляду;
- дотримання вимог усіма учасниками торгів щодо обов'язкової державної реєстрації потужності та /або наявності експлуатаційного дозволу;
- забезпечення виконання норм харчування дітей у різних типах закладів відповідно до вимог чинного законодавства з урахуванням вікових особливостей та енергозатрат дітей;

- забезпечення дотримання санітарно-гігієнічних та протиепідемічних вимог у закладах освіти, де здійснюється харчування дітей;
- розроблення і погодження чотиритижневого сезонного меню та контроль за його дотриманням з урахуванням вимог чинного законодавства;
- здійснення лабораторних досліджень питної води, продовольчої сировини, харчових продуктів та готових страв у закладах для підтвердження їх безпечності та якості.

Очікувані результати виконання Програми:

Виконання Програми дасть змогу забезпечити:

- дітей повноцінним збалансованим харчуванням;
- зміцнення здоров'я дітей, знизити рівень їх соматичної захворюваності, у т.ч. і хронічними хворобами, підвищити імунітет та рівень стресостійкості дітей;
- гармонійний фізичний та психологічний розвиток дітей;
- рівень задоволеності учнів харчуванням у закладах освіти;
- зміну харчових уподобань дітей шкільного віку;
- збільшення кількості учнів, які харчуються у закладах освіти;
- комплексно модернізовані / відновлені харчоблоки.

**Напрямки діяльності та заходи
програми «Безпечне та якісне харчування дітей Звягельської міської громади
на 2024 -2027 роки»**

№	Назва напрямку діяльності (пріоритетні завдання)	Перелік заходів програми	Термін виконання заходу	Виконавці	Джерела фінансування	Орієнтовні обсяги фінансування , тис.грн.	Очікуваний результат
						2024-2027 р.	
1.	Організаційна робота щодо створення умов для забезпечення повноцінного, якісного та безпечного харчування дітей у закладах освіти	1) Організація та проведення міських нарад, семінарів та тренінгів з питань організації харчування дітей, дотримання вимог діючих санітарних норм та правил на харчоблоках закладів освіти, поширення новітнього досвіду роботи у сфері харчування дітей	2024-2027	Звягельське районне управління Головного Управління Держпродспоживслужби в Житомирській області, Управління освіти і науки Звягельської міської ради		Вкладання коштів не потребує	Отримання персоналом знань щодо організації та забезпечення дітей у закладах освіти безпечним та якісним харчуванням
		2) Забезпечення ефективної міжвідомчої взаємодії з питань безпечності харчування у закладах освіти	2024-2027	Звягельське районне управління Головного Управління Держпродспоживслужби в Житомирській області, Управління освіти і науки Звягельської міської ради, Звягельська міська рада		Вкладання коштів не потребує	Забезпечення дітей безпечним та якісним харчуванням

		3) Забезпечення проведення аналізу організації харчування дітей у закладах освіти, у тому числі виконання натуральних норм харчування	2024-2027	Звягельське районне управління Головного Управління Держпродспоживслужби в Житомирській області, Управління освіти і науки Звягельської міської ради		Вкладання коштів не потребує	Покращення якості харчування дітей
		4) аналіз впровадження системи аналізу небезпечних факторів та контролю у критичних точках (НАССР) на харчоблоках закладів освіти	2024-2027	Управління освіти і науки Звягедьської міської ради , керівники закладів освіти, оператори ринку, які здійснюють харчування дітей, Звягельське районне управління Головного Управління Держпродспоживслужби в Житомирській області	Місцевий бюджет	В межах наявного фінансового ресурсу	Здійснення безпечного та якісного харчування дітей
		5) вжиття у повному обсязі заходів щодо профілактики виникнення гострих кишкових інфекцій та харчових отруєнь в закладах освіти - забезпечення в достатній кількості миючими, дезінфікуючими засобами; - створення запасу столового посуду та приборів, своєчасна заміна пошкодженого посуду та інвентарю; -забезпеченість персоналу харчоблоків	2024-2027	Управління освіти і науки Звягельської міської ради, керівники закладів, оператори ринку, які здійснюють харчування дітей, Звягельське районне управління Головного Управління Держпродспоживслужби в Житомирській області,	Місцевий бюджет	В межах наявного фінансового ресурсу	Профілактика виникнення епідускладнень у закладах освіти

		достатньою кількістю спецодягу відповідно до санітарного законодавства; -проведення дератизаційних заходів					
		6) забезпечення розгляду, у разі потреби, на засіданнях комісій з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій питань забезпечення належного харчування у закладах освіти та недопущення випадків гострих кишкових інфекцій та харчових отруєнь серед дітей	2024-2027	Управління освіти і науки Звягельської міської ради, комісії міської ради ТЕБ і НС керівники закладів освіти, Звягельське районне управління Головного управління Держпродспоживслужби в Житомирській області	Місцевий бюджет	Орієнтовані обсяги фінансування	Профілактика виникнення епідускладень в закладах освіти, забезпечення дітей якісним та безпечним харчуванням
		7) при проведенні тендерних закупівель для закладів освіти посилити вимоги щодо якості та безпеки харчових продуктів, дотримуватись методичних рекомендацій , затверджених виконавчим комітетом міської ради щодо закупівель.	2024-2027	Управління освіти і науки Звягельської міської ради керівники закладів освіти, Звягельське районне управління Головного управління Держпродспоживслужби в Житомирській області		Вкладання коштів не потребує	Забезпечення дітей якісним та безпечним харчуванням

2.	Створення необхідних умов, передбачених чинним законодавством, для організації повноцінного і якісного харчування дітей у закладах освіти	1) приведення у відповідність до вимог чинного законодавства матеріально-технічного забезпечення приміщень харчоблоків закладів освіти (проведення капітальних та поточних ремонтів)	2024 -2027	Управління освіти і науки Звягельської міської ради, керівники закладів освіти, оператори ринку, які здійснюють харчування дітей	Місцевий бюджет, обласний бюджет	У межах наявного фінансового ресурсу та відповідно до проектно-кошторисних документів	Створення необхідних умов для забезпечення дітей якісним та безпечним харчуванням
		2) забезпечення усіх харчоблоків закладів освіти централізованими або локальними мережами питного водопостачання з подачею якісної води до всіх виробничих та підсобних приміщень, включаючи технічне обслуговування водоочисної системи в усіх закладах освіти	2024-2025	Управління освіти і науки Звягельської міської ради, керівники закладів освіти, оператори ринку, які здійснюють харчування дітей	Місцевий бюджет	У межах наявного фінансового ресурсу	Створення умов для забезпечення закладів питною водою гарантованої якості
		3) забезпечення безперебійної подачі холодної та гарячої проточної води на харчоблоки закладів; передбачити резервні джерела гарячого водопостачання	2024-2027	Управління освіти і науки Звягельської міської ради, керівники закладів освіти, оператори ринку, які здійснюють харчування дітей КП «Звягельвода»	Місцевий бюджет	У межах наявного фінансового ресурсу на відповідний рік	Створення необхідних умов для безпечного та якісного харчування дітей
		4) створення умов для дотримання правил особистої гігієни персоналом харчоблоків	2024-2027	Управління освіти і науки Звягельської міської ради, керівники закладів освіти, оператори ринку, які здійснюють харчування дітей	Місцевий бюджет	У межах наявного фінансового ресурсу	Профілактика виникнення групових захворювань на гострі кишкові інфекції та харчові отруєння

		5) забезпечення харчоблоків закладів освіти достатньою кількістю холодильного та технологічного обладнання, кухонного та столового посуду, інвентарю	2024-2027	Управління освіти і науки Звягельської міської ради, керівники закладів освіти, оператори ринку, які здійснюють харчування дітей	Місцевий бюджет	У межах наявного фінансового ресурсу	Створення необхідних умов для безпечного та якісного харчування та профілактика виникнення епідускладнень серед дітей
		6) обладнання обідніх залів закладів освіти необхідною кількістю посадкових місць, меблями відповідно до вікових груп; створити умови для дотримання дітьми правил особистої гігієни	2024-2027	Управління освіти і науки Звягельської міської ради, керівники закладів освіти, оператори ринку, які здійснюють харчування дітей	Місцевий бюджет	У межах наявного фінансового ресурсу	Профілактика виникнення інфекційних та неінфекційних захворювань дітей
		7) привести у відповідність до вимог чинного законодавства матеріально-технічний стан буфетів ЗЗСО та буфетних приміщень закладів дошкільної освіти, забезпечувати їх достатньою кількістю технологічного, холодильного обладнання, посуду та інвентарю	2024-2027	Управління освіти і науки Звягельської міської ради, керівники закладів освіти, оператори ринку, які здійснюють харчування дітей	Місцевий бюджет	У межах наявного фінансового ресурсу	Створення необхідних умов для безпечного та якісного харчування та профілактика виникнення епідускладнень серед дітей

		8) заміна вентиляційних систем в ЗДО і ЗЗСО міста	2024-2027	Управління освіти і науки Звягельської міської ради, керівники закладів освіти, оператори ринку, які здійснюють харчування дітей	Місцевий бюджет	У межах наявного фінансового ресурсу	Створення необхідних умов для безпечного та якісного харчування та профілактика виникнення епідускладнень серед дітей
		9) встановлення питних фонтанчиків із системою доочистки	2024-2025	Управління освіти і науки Звягельської міської ради, керівник закладу освіти	Місцевий бюджет	У межах наявного фінансового ресурсу	Створення необхідних умов для безпечного та якісного харчування та профілактика виникнення епідускладнень серед дітей
		10) здійснення контролю за дотриманням у закладах освіти вимог чинного законодавства щодо створення належних умов для організації повноцінного та якісного харчування дітей, своєчасне вжиття заходів щодо усунення виявлених порушень	2024-2027	Звягельське районне управління Головного управління Держпродспоживслужби в Житомирській області, управління освіти і науки Звягельської міської ради, керівники закладів освіти, оператори ринку, які здійснюють харчування дітей		Вкладання коштів не потребує	Профілактика виникнення інфекційних та неінфекційних захворювань дітей
		11) проведення моніторингу щодо стану організації якісного харчування дітей у освітніх закладах	2024-2027 1 раз у півріччя	Управління освіти і науки Звягельської міської ради, Звягельське районне управління Головного управління Держпродспоживслужби в Житомирській області,		Вкладання коштів не потребує	Профілактика виникнення інфекційних та неінфекційних захворювань дітей

		12) придбання пароконвектоматів для закладів освіти	2024-2025	Управління освіти і науки Звягельської міської ради, керівники закладів ЗСО		В межах наявного бюджету та згідно угод з операторами ринку	Зменшення споживання електроенергії, часу приготування страв, втрат продуктів харчування при тепловій обробці, підвищення якості страв та збереження корисних властивостей
3.	Проведення комплексу заходів щодо забезпечення дітей в закладах освіти безпечним та якісним харчуванням	1) проведення державної реєстрації потужностей операторів ринку, які здійснюють харчування дітей в закладах освіти	2024-2027	Керівники закладів освіти, оператори ринку, які здійснюють харчування дітей		Вкладання коштів не потребує	Забезпечення безпечного та якісного харчування
		2) укомплектування харчоблоків закладів освіти персоналом, який має відповідну профільну освіту; удосконалювати професійний рівень осіб відповідальних за організацію харчування	2024-2027	Керівники закладів освіти, оператори ринку, які здійснюють харчування дітей	Місцевий бюджет	В межах наявного бюджету та згідно угод з операторами ринку	Забезпечення безпечного та якісного харчування
		3) вивчення можливостей впровадження кейтерингових послуг в ЗДО міста. Організація роботи ОПОРНОЇ КУХНІ.	2024-2027	Керівники закладів освіти, оператори ринку, які здійснюють харчування дітей		Вкладання коштів не потребує	Покращення якості надання послуг з харчування в ЗЗСО

		4) впровадження в закладах освіти оновлених та затверджених технологій приготування страв, рецептурних збірників	2024-2027	Керівники закладів освіти, оператори ринку, які здійснюють харчування дітей		Вкладання коштів не потребує	Розширення асортименту страв
		5) здійснення із залученням спеціалістів всіх причетних служб і відомств комісійних перевірок постачання харчових продуктів до закладів освіти з питання додержання ними вимог санітарного законодавства та законодавства у сфері безпечності та окремих показників якості харчових продуктів	2024-2027	Звягельська міська рада, управління освіти і науки Звягельської міської ради, керівники закладів освіти, оператори ринку, які здійснюють харчування дітей, Звягельське районне управління Головного управління Держпродспоживслужби в Житомирській області		Вкладання коштів не потребує	Забезпечення безпечного та якісного харчування
		6) проведення оздоровчої кампанії (пришкільні табори з харчуванням) повноцінного збалансованого харчування в закладах освіти	2024-2027	Звягельська міська об'єднана територіальна громада, Управління освіти і науки Звягельської міської ради, керівники закладів освіти, оператори ринку, які здійснюють харчування дітей, Звягельське районне управління Головного управління Держпродспоживслужби в Житомирській області	Місцевий бюджет	У межах наявного фінансового ресурсу	Забезпечення безпечного та якісного харчування дітей

		7)запровадження харчування дітей продукцією органічного виробництва	2024-2027	Управління освіти і науки Звягельської міської ради, керівники закладів освіти, оператори ринку, які здійснюють харчування дітей	Місцевий бюджет	У межах наявного фінансового ресурсу	Забезпечення безпечного та якісного харчування
4.	Організація та здійснення лабораторного контролю в закладах освіти	1) забезпечення проведення відомчого лабораторного контролю сировини та питної води, які використовуються для харчування дітей за показниками безпеки	2024-2027	управління освіти і науки Звягельської міської ради, керівники закладів освіти, оператори ринку, які здійснюють харчування дітей, Звягельське районне управління Головного управління Держпродспоживслужби в Житомирській області,	Місцевий бюджет	У межах наявного фінансового ресурсу	Забезпечення безпечного та якісного харчування та профілактика виникнення епідускладнень серед дітей
		2) забезпечення проведення моніторингових лабораторних досліджень питної води, готових страв, гігієнічних змивів з об'єктів навколишнього середовища	2024-2027	Звягельське районне управління Головного управління Держпродспоживслужби в Житомирській області	Місцевий бюджет	У межах фінансового ресурсу	Забезпечення безпечного та якісного харчування та профілактика виникнення епідускладнень серед дітей
5.	Підвищення рівня гігієнічних знань	1) проведення занять з підвищення рівня гігієнічних знань працівників харчоблоків та відповідальних осіб за організацію харчування, вихованців, учнів, батьків закладів освіти	2024-2027	Керівники та педагогічні працівники закладів освіти, управління освіти і науки Звягельської міської ради, Звягельське районне управління Головного управління Держпродспоживслужби в Житомирській області		Вкладання коштів не потребує	Підвищення рівня гігієнічних знань персоналу, профілактика виникнення епідускладнень серед дітей

		2) проведення нарад з працівниками харчоблоків та відповідальними особами за організацію харчування дітей у закладах освіти щодо профілактики виникнення групових захворювань на гострі кишкові інфекції та харчові отруєння	2024-2027	Керівники закладів освіти, управління освіти і науки Звягельської міської ради, оператори ринку, які здійснюють харчування дітей, Звягельське районне управління Головного управління Держпродспоживслужби в Житомирській області		Вкладання коштів не потребує	Підвищення рівня гігієнічних знань персоналу, профілактика виникнення епідускладень серед дітей
		3) проведення роботи щодо гігієнічного виховання дітей, дотримання правил особистої гігієни, популяризації здорового способу життя тощо	2024-2027	Управління освіти і науки Звягельської міської ради, керівники закладів освіти, Звягельське районне управління Головного управління Держпродспоживслужби в Житомирській області		Вкладання коштів не потребує	Підвищення рівня гігієнічних знань дітей, профілактика виникнення епідускладень серед дітей
		4) здійснення моніторингу якості харчування (анкетування учнів та батьків) для покращення якості харчування	2024-2027	Управління освіти і науки Звягельської міської ради, керівники закладів освіти, оператори ринку, які здійснюють харчування дітей		Вкладання коштів не потребує	Забезпечення безпечного та якісного харчування
		5) забезпечення висвітлення в засобах масової інформації актуальних питань щодо організації безпечного та якісного харчування дітей в закладах освіти	2024-2027	Управління освіти і науки Звягельської міської ради, Звягельське районне управління Головного управління Держпродспоживслужби в Житомирській області, керівники закладів освіти		Вкладання коштів не потребує	Забезпечення безпечного та якісного харчування

6.	Забезпечення вимог безпечності та якості харчування, в тому числі дітей пільгових категорій	1) Забезпечення якісним безкоштовним гарячим харчуванням, якісною питною водою здобувачів освіти пільгових категорій, приведення його у відповідність до затверджених норм харчування	2024-2027	Звягельська міська рада, виконавчий комітет міської ради, управління освіти і науки Звягельської міської ради	Місцевий бюджет	У межах наявного фінансового ресурсу	Забезпечення безкоштовним гарячим харчуванням 100 % школярів пільгових категорій відповідно до фізіологічних норм
7.	Навчання та покращення роботи з меню	1) проведення аудиту кваліфікаційного рівня кухарів	2024	Управління освіти і науки Звягельської міської ради		Вкладання коштів не потребує	Забезпечення безпечного та якісного харчування
		2) впровадження електронної системи управління продуктами і кухнею (СУПіК)	2024-2025	Управління освіти і науки Звягельської міської ради, Звягельська міська рада	Місцевий бюджет	У межах наявного фінансового ресурсу	Покращення системи звітності та обліку з питань харчування
		3) навчання кухарів закладів освіти відповідно до їх кваліфікаційного рівня	2024-2027	Управління освіти і науки Звягельської міської ради, Звягельська міська рада, керівники ЗЗСО, ДНЗ “Центр сфери обслуговування”	Місцевий бюджет	У межах наявного фінансового ресурсу	Покращення професійних якостей кухарів та якості готових страв

	4) майстер -класи (майстерність подачі готових страв)	2024-2025	Управління освіти і науки Звягельської міської ради, керівники закладів освіти, оператори ринку з харчування		Вкладання коштів не потребує	Урізноманітнення меню, покращення професійних якостей кухарів та якості готових страв
	5) проведення конкурсів: - Краща авторська страва - Краща буфетна продукція - Краща розробка меню на тиждень	2024-2027	Управління освіти і науки Звягельської міської ради, керівники закладів освіти, оператори ринку з харчування			Підвищення якості харчування шляхом заохочення та забезпечення конкурентності

**Ресурсне забезпечення програми
«Безпечне та якісне харчування дітей
у закладах освіти Звягельської міської територіальної громади на 2024-2027 роки»**

Фінансування Програми здійснюється за рахунок коштів бюджету міської територіальної громади та інших коштів, не заборонених чинним законодавством та коштів інших бюджетів, передбачених на відповідний бюджетний рік

Система управління та контролю за ходом виконання Програми

Координація та контроль виконання заходів Програми покладається на управління освіти і науки Звягельської міської ради, Звягельське районне управління Головного управління Держпродспоживслужби в Житомирській області.

Секретар міської ради

Оксана ГВОЗДЕНКО

Інформація про виконання Програми «Безпечне та якісне харчування дітей Новоград-Волинської міської об'єднаної громади на 2020-2023 роки»

Щодо реформування шкільного харчування

З 2020 року під патронатом дружини Президента Олени Зеленської почалося реформування шкільного харчування. Відповідно до цього уряд ухвалив постанову №305 у березні 2021 року. Документ передбачає затвердження нових норм та порядку організації харчування у школах, дитячих садках та оздоровчих таборах. Постанова, зокрема, обмежує у меню кількість солі та цукру, жирів рослинного і тваринного походження, а також соків. До норм харчування не включено ковбаси, сосиски, рибні, м'ясні та плодоовочеві консерви, кондитерські вироби, оскільки вони містять високий вміст солі, цукру, а деякі з них консерванти та трансжирні кислоти, що суперечить принципам здорового харчування. Нові норми харчування зменшують кількість споживання хліба та картоплі. Натомість збільшується кількість споживання молока та кисломолочних продуктів, м'яса, риби, круп та бобових. Оновлене меню, за яким годуватимуть школярів, розраховане на 4 тижні та 4 сезони. Воно складається із 160 страв, зокрема традиційних українських, середземноморських, сезонних, безглютенкових та безлактозних пропозицій. Меню розробив відомий український кухар Євген Клопотенко разом із командою проєкту CultFood. Обов'язковим є використання молочних продуктів з вітаміном Д3, не менше 70% цільозернового борошна у хлібі тощо.

Обов'язковим є запровадження для **операторів ринку харчування системи управління безпечністю харчових продуктів.**

Санітарним регламентом для закладів загальної середньої освіти, що набув чинності 1 січня 2021 року оновлено вимоги до харчових продуктів для організації шкільного харчування, запроваджено можливість забезпечення особливих дієтичних потреб учнів, а також доповнено перелік продуктів, які забороняється продавати у шкільних буфетах та торговельних апаратах. У нових нормах враховані особливості харчування здобувачів освіти з особливими дієтичними потребами

04.06.2020 р. була прийнята Програма «Безпечне та якісне харчування дітей Новоград-Волинської міської об'єднаної громади» на 2020-2023 роки. Основною метою Програми є забезпечення повноцінного, якісного та збалансованого харчування дітей в закладах освіти, постачання безпечних та якісних продуктів харчування і сировини, залучення до постачання продуктів харчування сільськогосподарських виробників та переробних підприємств області.

Протягом 2020-2023 років всі напрями діяльності та заходи Програми «Безпечне та якісне харчування дітей Новоград-Волинської міської об'єднаної громади на 2020-2023 роки» виконувались.

1. Організаційна робота щодо створення умов для забезпечення повноцінного, якісного та безпечного харчування дітей у закладах освіти.

- 1) неодноразово проводились наради та семінари з питань організації харчування дітей, дотримання вимог діючих санітарних норм та правил на харчоблоках закладів освіти, моніторинги та поширення новітнього досвіду роботи у сфері харчування дітей;
- 2) постійно проводиться аналіз організації харчування дітей у закладах освіти, у тому числі виконання натуральних норм харчування ;
- 3) у 2019 – 2020 роках впроваджена система аналізу небезпечних факторів та контролю у критичних точках (НАССР) на харчоблоках закладів дошкільної освіти. Для цього було заключено угоду між управлінням освіти і науки та ТОВ «Тестметрстандарт» на суму 72 000 грн. про надання консультативних послуг з питань організаційного забезпечення розробки системи управління безпечністю харчових продуктів (СУБХП), надання методичних матеріалів, рекомендацій з формування групи безпечності та аналізу небезпечних факторів та контролю критичних точок, розробки проекту;

у 2021 році суб'єктами господарювання, які надають послуги з організації харчування у закладах загальної середньої освіти, також впроваджена система НАССР;

- 4) постійно вживаються заходи щодо профілактики виникнення гострих кишкових інфекцій та харчових отруєнь в закладах освіти:

- забезпечення миючими та дезінфікуючими засобами на суму:

2020р. – 192 000 грн, 2021р. – 71 367 грн, 2022р. – 105 000 грн, 2023р.- 128 612 грн;

- створення запасу столового посуду та приборів, своєчасна заміна пошкодженого посуду та інвентарю на суму:

2020р. - 110000 грн, 2021р. – 90295грн, 2022р. – 0грн, 2023р.- 34000грн;

- забезпеченість персоналу харчоблоків достатньою кількістю спецодягу відповідно до санітарного законодавства, на суму:

2020р. – 8 800 грн, 2021р. – 16 640 грн, 2022р. – 0 грн, 2023р.- 0 грн;

- проведення дератизаційних заходів на суму:

2020р. - 1000 грн, 2021р. – 47686 грн, 2022р. – 47492 грн, 2023р.- 53362 грн;

2. Створення необхідних умов, передбачених чиним законодавством, для організації повноцінного і якісного харчування дітей у закладах освіти.

- 1) приведення у відповідність до вимог чинного законодавства матеріально - технічного забезпечення приміщень харчоблоків закладів освіти

- проведення ремонтів :приміщення харчоблоку ЗДО №6 на суму: 116 768 грн; приміщення харчоблоків гімназії №5 – 86 000 грн. та гімназії №2 – 157 771 грн;

2) усі харчоблоки закладів освіти забезпечені централізованими або локальними мережами питного водопостачання з подачею якісної води до всіх виробничих та підсобних приміщень : встановлено систему доочистки води, для цього у 2019 році для ЗДО було виділено 360 000 грн. із державного бюджету, та у 2020 році для ЗЗСО – 550 000 грн. із місцевого бюджету.

- виконані послуги з технічного обслуговування установок доочистки води в ЗДО міста (заміна фільтрів) на суму:

2020р. – 25000 грн, 2021р. – 40851грн, 2022р. – 48000 грн, 2023р.- 53362 грн;

- будівництво артсвердловини для Пилиповицької гімназії на суму: 478 000 грн;

3) забезпечення безперебійної подачі холодної та гарячої проточної води на харчоблоки закладів освіти громади

- у Великомолодьківському ЗДО проведено ремонт системи водопостачання та каналізації на суму 448 959,00 грн.;

4) створення умов для дотримання правил особистої гігієни персоналом харчоблоків:

- придбання меблів для одягу персоналу ЗДО – 16 997 грн;

5) забезпечення харчоблоків закладів освіти достатньою кількістю холодильного та технологічного обладнання на суму:

2020р. – 160 308грн, 2021р. – 85 176грн, 2022р. – 0грн, 2023р.- 132 030грн;

У 2023 році виділено 1 200 000 грн. на придбання 6 комплектів пароконвектоматів для ЗДО №№1, 2, 6, 14, 16 та ЦРД «Дельфін».

6) придбання кухонних шаф для буфетів на суму 39 600 грн;

7) закупівля та встановлення вентиляційних систем у ЗДО №1 та ЗДО №5 –

35 000 грн;

8) проведення повірочних робіт вимірювальної техніки (термометри, монетри, ваги, гирі) на суму:

2020р. – 10786 грн, 2021р. – 26943 грн, 2022р. – 3768 грн, 2023р.- 31595 грн;

3. Проведення комплексу заходів щодо забезпечення дітей в закладах освіти безпечним та якісним харчуванням.

1) в усіх закладах дошкільної та загальної середньої освіти впроваджено чотириразове сезонне меню, відповідно до Постанови КМУ №305 від 24.03.2021 р., оновлені та затверджені технології приготування страв, відповідним персоналом опрацьовано рецептурний збірник Клопотенка.

2) розроблено та затверджено рішенням виконавчого комітету міської ради від 25.01.2023 №635 «Порядок організації харчування здобувачів освіти закладів дошкільної та загальної середньої освіти Звягельської міської територіальної громади »

4. Забезпечення безкоштовним гарячим харчуванням 100 % здобувачів освіти пільгових категорій відповідно до фізіологічних норм.

Відповідно до вікових категорій дітей, згідно із чинним законодавством, гарячим харчуванням охоплені 100% вихованців ЗДО, на сьогодні – це 1704 дитини, з них 744, тобто 44% - це вихованці пільгових категорій, та 60% учнів ЗЗСО, з яких 50% - це здобувачі освіти пільгових категорій, а саме 2241 дитина. Учні Майстрівської та Дідовицької філій Пилиповицького ліцею Звягельської міської ради не забезпечені гарячим харчуванням через відсутність харчоблоків, діти пільгових категорій отримують буфетну продукцію.

Вартість харчування

Заклади/ вікові категорії	2020 рік (грн.)	% викон. натур. норм	2021 рік (грн.)	% викон. натур. норм	2022 рік (грн.)	% викон. натур. норм	2023 рік (грн.)	% викон. натур. норм
ЗДО: До 3(4) років	36,10	85%	36,10	85%	36,10	85%	54,20	85%
Від 3(4) років до 6(7) років	55,64		55,64		55,64		69,86	
ЗЗСО: 1-4 класи	20,60	80%	20,60	80%	До 24.02.22 20,70 26,90	80%	3 01.09.23. 29,58 38,45	
1-4 класи кейтеринг								
5-11 класи	24,00		24,00					
5-8 класи кейтеринг					23,22 30,18		32,75 42,58	
9-11 класи кейтеринг					24,72 32,14		35,59 46,27	
Всі учні 1-4 класів, пільгові категорії учні 5-11 класів					3 01.09.22. 25,00		До 10.06.23. 27,50	85%
Кейтеринг					28,75		31,62	

Виділені та освоєні кошти на харчування дітей у закладах освіти громади

Заклади	2020р. (грн.)	2021р . (грн.)	2022р. (грн.)	2023р. (грн.)
ЗДО	9 164 073/ 8 600 649	10 419 884/ 9 813 260	6 072 164/ 4 118 883	10 700 000/ 7 800 000
ЗЗСО	3 150 214/ 3 001 819	4 214 108/ 3 901 312	6 219 900/ 4 679 461	13 574 650/ 9 757 852

Збереження здоров'я дітей, відновлення їх життєвих сил шляхом організації якісного, повноцінного харчування є пріоритетом державної політики на сучасному етапі та вимагає посилення роботи з цього напрямку.

Начальник управління

Тетяна ВАЩУК

